

BYRÅ FOR AVISUTKLIPP
0. SLOTTSGT. 8 - TLF. 42 04 25

AFTENPOSTEN
OSLO

Langelands beskyldninger mot politiinspektørene

De er ikke infamerende, mener han

I Langeland-Bergsvik-saken avhørtes først i dag et siste vitne angående tiltalepunktet om sorenskriver Vedelers forhold. Det var en ingeniør som i mars 1946 ble dømt for profittvirksomhet av Gulathing i gmannsrett, som administrertrates av daværende konst. lagmann Vedeler.

Et par av de tiltalepunkter han ble dømt for gjaldt rørleggerarbeid for tyskerne, men det var ikke i forbindelse med noe befestningsanlegg. Ingeniøren har nu begjært sin sak gjenopptatt.

Sorenskriver Vedeler understreket at det er en vesensforskjell mellom entreprenører, som tok arbeid for tyskerne, og arbeidere som ble tvunget til det. Imidlertid mente sorenskriveren at i dag ville ingeniøren ikke blitt dømt for sitt forhold, domstolene ser annerledes på det etter Høyesterettsdommen i Dan Huuns sak. Sorenskriveren har også fremholdt dette i en skrivelse han har sendt lagmannsretten i forbindelse med ingeniørens be-

gjøring om å få sin sak gjenopptatt.

Man går deretter over til tiltalepunktet om beskyldningene mot politiinspektøren L'Abée-Lund og Tage Peter Petersson. Om den har Langeland bl. a. skrevet: «Men det fantes også en del politimenn som i flere eller færre tilfelle gikk langt i samarbeid med fienden, som tok imot hirdmenns og andre NS-folks anmeldelse, arresterte og fengslet de anmeldte patrioter, satte i gang energisk etterforskning og rullet opp sakene. Søkte å få de arresterte nordmenn til å oppgi sine medskyldige, og som avslutning på det hele satte opp rapporter som under betegnelsen «Bericht» ble oversatt til tysk og oversendt det tyske sikkerhetspolitiet. Da de to embetsmenn er så kjent, er det grunn til å opplyse at de fortsatte sitt arbeid i Oslo politi til en tid etterat Amerika var gått inn i krigen. Da valgte de en forholdsvis ubetydelig og ufarlig foranledning til å gå . . . Ved jule-tider 1941 skulle det sendes ut en del rundskrivelser fra Oslo Politikammer gående ut på at en del beslaglagte matvarer nordmenn atter fritt kunne disponeres av eierne. Også L'Abée-Lunds nasjonale samvittighet var imidlertid nu blitt så ømtålig at han ikke fant det forenlig med sin samvittighet å undertegne disse rundskrivelser. Han oppnådde da også å bli avskjediget, satt en ukes tid på Bredtveit og slapp ut til jul 1941. Etter denne manøvre anså også hr. L'Abée-Lund seg som hjemmehørende på den rette siden.»

Om Tage Peterssons befatning med rundskrivelsene skriver Langeland noenlunde det samme, men tilføyer bl. a.: «Han hadde kunnet gjøre det samme som mange gode nordmenn i politiet både før og senere, nemlig sabotert anmeldelsene, varslet de angjeldende og for øvrig gjort sitt til at det hele var forløpt så lempelig som mulig. Isteden lar han dem øyeblikkelig arrestere, hvor-dergir dem et skarpt forhold, hvor- under han bl. a. forlanger at de skal oppgi sine forbindelser, og da dette ikke lykkes, beordrer han dem innsatt i varetektfengsel og bebuder sluttelig fortsatt etterforskning i saken. Herover forfatter han rapporter som hverken i form eller innhold atskiller seg fra vanlige staporapporter i slike saker, og som tydelig synes å forutsette en utfalt, aggressiv innstilling mot den norske motstandsbevegelse . . .»

Langeland erklærer at disse uttalelser ikke er infamerende for de to embetsmenn. Han hadde sittet inne med opplysninger om atskillig mer alvorlige forhold, men han var ikke fremkommet med dem fordi påtalemyndigheten ikke hadde provosert ham til det.

Bergsvik har skrevet at L'Abée-Lund i 1940, da han var politifullmektig på Lillehammer, arresterte gode nordmenn som hadde trådt fornærmelig mot Quisling. Og om Tage Petersson skriver han at han i 1941 arresterte patrioter som var anmeldt for «landsskadelig virksomhet».

Polititinspektør Tage Petersson blir av aktor forelagt en del av de rapporter som Langeland har trukket fram og som er undertegnet med vitnets navn. Han forklarte seg først om forholdene ved politikammeret, hvor han arbeidet ved kriminalavdelingen. I begynnelsen av okkupasjonen, da situasjonen ennå ikke var så tilspisset fikk kriminalpolitiet behandlingen av de politiske saker og man prøvde da å begrave dem så godt som mulig. Senere ble overvåkningsavdelingen opprettet og den overtok de politiske saker. Imidlertid bestemte Askvig at den politifullmektig ved kriminalavdelingen som hadde vakt om natten, også skulle ta med i dagsrapporten de politiske saker som kom inn. De nasjonalsinnede fullmektiger drøftet hvorvidt de skulle forholde seg til denne ordre og ble enige om at saken var for liten til å gå på. Det gjaldt her bare å referere hva som tidligere var foretatt av overvåkningsavdelingen, og dette ga fullmektigene god anledning til å følge med i overvåkningssakene og i påkommende tilfelle varsle folk som var i faresonen. Noen arrestasjoner i disse politiske saker hadde han aldri beordret. Aktor fremlegger en av de rapporter Langeland omtaler og som er undertegnet «P». Det viser seg at rapporten er skrevet av Askvig og at vitnet overhodet ikke hadde hatt noen befatning med den.

Den «ubetydelige» affære som vitnet og L'Abée-Lund valgte å gå på var slett ikke så ubetydelig. Det gjaldt å sende ut rundskrivelser til folk, hvis matvarelagre var blitt beslaglagt av nazistene, om at beslagene ville bli onnrettholdt og at matvarene ikke måtte røres. De ble da også arrestert, og arrestgrunnlaget var sabotasje.